



Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: IPP 0070-6/2012

Ljubljana, 9. 7. 2012

EVA 2012-2611-0049

GENERALNI SEKRETARIAT
VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o dopolnitvi Zakona o socialnem varstvu – NOVO GRADIVO št 2

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji ... dne ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dopolnitvi Zakona socialnem varstvu (EVA 2012-2611-0049) ter ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem postopku.

Priloga:

- predlog zakona

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Davor Dominkuš, generalni direktor direktorata za socialne zadeve
- Barbara Starič Strajnar, vodja sektorja za upravno-pravne zadeve

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- Mag. Andrej Vizjak, minister
- Patricija Čular, državna sekretarka
- Davor Dominkuš, generalni direktor direktorata za socialne zadeve

DA

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Vlada RS predlaga Državnemu zboru RS, da Predlog zakona o dopolnitvi zakona o socialnem varstvu obravnava po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora, zaradi preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države.

Na podlagi razpisa za EU sredstva je javnim zavodom nujno omogočiti, da bodo lahko hitro pridobili finančna posojila, da si bodo zagotovili delež, ki ga morajo imeti kot lastno udeležbo za črpanje EU sredstev. EU sredstev za ta namen se namreč v nasprotnem primeru ne bo dalo pridobiti, saj se finančna perspektiva izteka, s tem pa bi nastale težko popravljive posledice za delovanje države.

Sprememba zakona zajema le spremembo enega člena, ki socialno varstvenim zavodom, ki izvajajo institucionalno varstvo, omogoča pridobivanje sredstev za investicije na finančnem trgu, s čemer se bo omogočilo javnim socialno varstvenim zavodom vzdrževanje, obnovo in širitev infrastrukture za izvajanje institucionalnega varstva. Gospodarskim subjektom na področju gradbeništva in storitvenih dejavnosti pa bo omogočeno pridobivanje dela, kar je izredno pomembno v času ekonomske in finančne krize, ko prav te dejavnosti na slovenskem trgu stagnirajo.

V letošnjem letu so številni zavodi že zaprosili za soglasje za najem kreditov za posodobitev svoje infrastrukture tudi v povezavi črpanjem evropskih sredstev (energetska sanacija) vendar zaradi neustrezne zakonodaje niso uspeli pridobiti soglasja.

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Za omogočanje večjih investicij (oziroma črpanje evropskih sredstev) v infrastrukturo javnih zavodov na področju socialno varstvenih storitev (domovi za upokojujence), je nujno hitro zagotoviti možnost kreditiranja javnih zavodov, kar brez spremembe zakona ni mogoče. Na ta način bo, sicer posredno, mogoče izboljšati tudi razvoj gospodarstva, saj bodo gospodarski subjekti na področju gradbene dejavnosti pridobili delo, s tem pa se bo lahko povečala tudi gospodarska rast. Ukrep torej sodi tudi med ukrepe za spodbujanje gospodarstva in ga je nujno hitro izpeljati.

5. Kratek povzetek gradiva

Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo - UPB2 (23/07 popr., 41/207 popr.), 61/10-ZSVarPre, 62/10-ZUPJS) med drugim ureja tudi institucionalno varstvo odraslih s posebnimi potrebami in starejših od 65 let. Zakon v 98. členu določa, da se investicije v socialno varstvene zavode financirajo iz proračuna Republike Slovenije. Zaradi ekonomske krize so se sredstva za investicije v javne zavode v preteklih letih bistveno zmanjšala, realno pa je pričakovati, da se takšno stanje ne bo izboljšalo tudi v bližnji prihodnosti. S predlagano dopolnitvijo Zakona o socialnem varstvu bo omogočeno zadolževanje javnih socialno varstvenih zavodov. Z investicijami v te zavode se bodo po eni strani izboljšali pogoji za življenje stanovalcev ter pogoji za izvajanje storitev, po drugi strani pa bo slovenskim podjetjem omogočeno pridobivanje dela na področju

gradbeništvu in storitev kar bo pozitivno vplivalo na ohranjanje delovnih mest oziroma na njihovo rast.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij (povečanje investicij pomeni več možnosti za delo podjetij)	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike (investicije v energetske sanacije obstoječih javnih zavodov)	DA / NE
e)	na socialno področje (dvig kakovosti v obstoječi mreži javnih zavodov...)	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA / NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki			Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

S predlagano spremembo se obremenitev države ne bo povečala, saj sprememba pomeni le možnost najemanja kreditov javnih zavodov za investicije v infrastrukturo javnih zavodov, in sicer obnovo, prilagoditev standardom in izboljšanje kvalitete bivanja in življenja. Država bo investicije tudi po predlagani spremembi nadzorovala, saj se ohranja tako predhodno soglasje ministrstva za finance kot tudi predlog ministrstva za delo, brez katerih najem kredita javnega zavoda ni mogoč.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA / NE	
Zaradi nujnosti predlagane spremembe zakona, javne obravnave ni bilo mogoče izpeljati.		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
/Gradivo ni bilo poslano v medresorsko usklajevanje zaradi nujnosti postopka.		
/Datum pošiljanja: /		
/Gradivo je usklajeno:	v celoti / v pretežni meri / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: - ... -	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano	DA / NE	
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA / NE	
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	DA / NE	
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
Mag. Andrej Vizjak MINISTER		

ZAKON
O DOPOLNITVI ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU

I. UVOD

OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- Institucionalno varstvu odraslih s posebnimi potrebami in starejših od 65 let ureja Zakon o socialnem varstvu (Uradni list). Zakon med drugim v 98. členu določa, da se investicije v socialno varstvene zavode financirajo iz proračuna Republike Slovenije. Z zakonom je tudi določeno, da minister pristojen za socialne zadeve sprejme podzakonski akt, ki določa minimalne tehnične standarde za izvajalce socialnovarstvenih storitev.
- Zaradi nezmožnosti najemanja kreditov za investicije socialno varstveni zavod ne morejo zagotoviti sredstev za energetske sanacije stavb, kar jih ovira pri koriščenju evropskih sredstev za ta namen, saj ne morejo zagotoviti sredstev za tako imenovanje neupravičene stroške investicij. Trenutno je na področju socialnega varstva 20 takih zavodov, skupna vrednost evropskih sredstev pa je 19.200.000 EUR.
- V Republiki Sloveniji je v začetku letošnjega leta delovalo skupno 59 javnih zavodov, ki zagotavljajo možnost za namestitev oziroma institucionalno varstvo starostnikov in odraslih oseb z posebnimi potrebami, ki pri dnevni opravi potrebujejo trajno pomoč in nego druge osebe. Skupno je v teh domovih bilo nastanjenih 15.200 oseb. Med vsemi stanovalci jih je približno 17% oziroma skupno 2600 takšnih, ki bivajo v štiri in več posteljnih sobah. Veljavni pravilnik o minimalnih tehničnih standardih in normativih za izvajanje minimalnih tehničnih storitev določa, da morajo ti zavodi svoje kapacitete uskladiti s pogoji iz tega pravilnika. do konca leta 2021 in, sicer da so sobe lahko največ dvo ali tro - posteljne. Po ocenah MDDSZ bi za ta namen potrebovali okvirno 114 mio EUR, ki bi jih morali po veljavni zakonodaji zagotoviti iz proračuna Republike Slovenije. Objekti niso bili grajeni po standardih, ki jih bo morala Republika Slovenija v kratkem zagotavljati kot članica EU, saj nimajo zagotovljene energetske varčnosti, obrati za pripravo hrane niso posodobljeni, komunikacijske povezave so slabe...).
- Zaradi ekonomske krize so se sredstva za investicije v javne zavode v preteklih letih bistveno zmanjšala, realno pa je pričakovati, da se takšno stanje ne bo izboljšalo tudi v bližnji prihodnosti. Zato na ministrstvu predlagamo, da se z dopolnitvijo Zakona o socialnem varstvu omogoči zadolževanje javnih socialno varstvenih zavodov. Z investicijami v te zavode se bodo po eni strani izboljšali pogoji za življenje stanovalcev ter pogoji za izvajanje storitev po drugi strani pa bo slovenskim podjetjem omogočeno pridobivanje dela na področju gradbeništva in storitev kar bo pozitivno vplivalo na ohranjanje delovnih mest oziroma na njihovo rast.
- V primeru, da se zakonodaj ne spremeni, bodo zaradi posledic ekonomske krize zmanjšanje investicije v javne zavode, kar bo po eni strani vplivalo na slabše pogoje življenja in dela v teh zavodih, po drugi strani pa bo onemogočilo angažiranje in delo slovenskih podjetij na tem področju.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj spremembe zakona je omogočiti prilagajanja zavodov veljavnim standardom in normativom ter spodbuditi investicijski cikel na tem področju ter tako zagotoviti ohranjanje oziroma povečevanje delovnih mest na področju gradbeništva in storitvene dejavnosti.

2.2 Načela

S predlagano spremembo bo zagotovljeno načelo zakonitosti, saj bodo omogočeni pogoji za uresničevanje določil veljavnega zakona o socialnem varstvu in na njegovi podlagi sprejetih podzakonskih aktov. Pomembni pa so tudi ostala načela in sicer načelo večje dostopnosti, načelo proste izbire in načelo kakovosti socialno varstvenih storitev.

2.3 Poglavitne rešitve

Skladno z veljavno zakonodajo je možno sredstva za investicije v javne zavode, ki delujejo na področju socialnega varstva zagotavljati predvsem iz proračuna Republike Slovenije. S predlagano rešitvijo lahko tisti izvajalci, ki pridobivajo del sredstev za izvajanje svoje dejavnosti z neposrednimi plačili uporabnikov, sredstva za investicije pridobivajo na finančnih trgih ter na ta način skrbijo za vzdrževanje, obnovo in širitev svoje infrastrukture.

Skladno s predlogom zakona bodo morali vsi izvajalci, ki se bodo zadolževali na finančnem trgu pridobiti ustrezno mnenje resornega ministrstva ter soglasje ministrstva pristojnega za finance.

S tem ko bo zakon omogočil javnim zavodom najemanje kreditov za posodobitev in širitev v svojo infrastrukturo bodo ti tudi formalno izenačeni z zasebnimi zavodi, ki izvajajo dejavnost na podlagi koncesije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

3.1 Državni proračun

Predlog zakona nima posledic za državni proračun.

3.2 Druga javna finančna sredstva

Mogoče je predvideti, da se bo v začetku veljavnosti zakona kratkoročno in dolgoročno zadolževalo približno 50 % vseh javnih zavodov, ki izvajajo institucionalno varstvo oziroma približno 30 zavodov. To pomeni, da bo skupna vrednost najetih posojil za glavnico 57,7 mio EUR (skupaj glavnica in obresti) znašala 76,1 mio EUR v primeri posojila z deset letno odplačilno dobo. Poplačilo kredita bo vključeno v ceno storitve oskrbnega dne, ki jo plača uporabnik. Po ocenah ministrstva bi se tako cena za uporabnika v primeru posojila za deset let povečala maksimalno za 2,6 EUR na dan.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti finančnih sredstev v državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

V državah EU ni primerljivih ustanov, saj gre pri večini držav za zasebna neprofitna podjetja.

VELIKA BRITANIJA

Socialno varstvo v Veliki Britaniji izvajajo:

- Organizacije javnega sektorja (lokalne oblasti, razne agencije), ki lahko storitve socialnega varstva zagotavljajo direktno ali pa za to pooblastijo druge organizacije.
- Zasebne organizacije, ki nudijo oskrbo osebam, ki plačajo direktno in osebam, za katere plačajo lokalne oblasti. Trenutno naj bi samo v Angliji delovalo več kot 3.600 zasebnih agencij, ki nudijo oskrbo na domu ter 13.000 zasebnih domov za ostarele.
- Organizacije tretjega sektorja, ki trenutno vodijo več kot 3.000 domov za oskrbo ostarelih ter skoraj 400 agencij za oskrbo na domu.

Čeprav je velika večina domov za ostarele v zasebni lasti, le-ti delujejo v okolju, natančno nadzorovanem s strani oblasti. Vlada tako določa:

- pogoje za dostop do javno financiranih oblik socialnega varstva,
- minimalne standarde oskrbe in
- višino javnih sredstev, namenjenih oskrbi starejših

V Združenem kraljestvu tako najdemo različne ponudnike domov za ostarele, od velikih gospodarskih družb do malih podjetij, prostovoljnih/dobrodelnih organizacij ter domov, ki jih vodijo javne oblasti. V Združenem kraljestvu ne poznajo organizacijske oblike zavoda. Health and Social Care Act določa, da se mora vsak ponudnik storitev socialnega varstva registrirati pri komisiji za kvaliteto oskrbe (Care Quality Commission). To lahko stori kot posameznik ali kot organizacija v treh možnih oblikah: delniška družba/družba z omejeno odgovornostjo (limited company), ustanova (charity) ali partnerstvo z omejeno odgovornostjo (limited liability partnership). V Angliji je prepuščeno lokalnim oblastem, da določijo način in prioritete dostopanja do javno financirane pomoči, vendar pa so sredstva za oskrbo zagotovljena na univerzalni bazi. Škotska je odpravila plačilo za osebno oskrbo oseb, starejših od 65 let, ne glede na to, ali se le-ta izvaja na domu ali v domovih za ostarele. Nasprotno pa morajo prejemniki v Angliji in Walesu osebno oskrbo sofinancirati. Na podlagi trenutne ustavne ureditve lahko Anglija, Škotska, Wales in Severna Irska vsaka za sebe določijo lastno politiko socialnega varstva, način njegovega financiranja (višino plačila ali sofinanciranja) ter kriterije za dostop do brezplačne oskrbe, vendar lahko le vlada Združenega kraljestva spreminja davke in druge ugodnosti, ki odločilno vplivajo na višino sredstev, namenjenih socialnemu varstvu. Velika Britanija je trenutno v fazi reformiranja socialnega varstva. V ta namen je Ministrstvo za zdravstvo 14. julija 2009 predstavilo zeleno knjigo o viziji novega sistema socialnega varstva Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske. Do sedaj je država zagotavljala socialno varstvo zgolj osebam z nizkimi dohodki, ki niso bili sposobni sami plačevati za svojo oskrbo. Od vseh ostalih se je pričakovalo, da sredstva za svojo oskrbo zagotovijo sami, brez državne podpore. Sistem dostopa do javno financirane institucionalne oskrbe trenutno temelji na premoženjskem preizkusu: osebe s

premoženjem, ki vključuje tudi prebivališče, večjim od 21.000 funtov, ne morejo dostopiti do javno financirane oskrbe, ne glede na to, kako potrebne so pomoči. Tak sistem ni zgolj nepravilčen do tistih, ki morajo plačevati sami, temveč tudi do tistih, ki so se kvalificirali za prejemnike državne pomoči, saj se standardi in vrsta zagotovljene oskrbe glede na lokalno oblast, ki jo zagotavlja, močno razlikujejo (zelena knjiga govori kar o postcode lotteries). Posledica takega kompleksnega in restriktivnega modela dostopanja do pomoči je, da se približno polovi-ca stroškov socialnega varstva (cca. £ 5,9 milijard v 2005/2006, kar ustreza 4,3 % bruto davčnih pre-jemkov v Združenem kraljestvu za to leto) financira iz privatnih sredstev. S ciljem izboljšanja socialnega varstva, je vlada predlagala ustanovitev National Care Service, ki naj bi vzpostavil pravičen, enostaven in dostopen sistem socialnega varstva. Za načrtovani novi National Care Service sistem se vladi zdi kot osnovna oblika financiranja najbolj primeren sistem partnerstva. Partnership (sistem partnerstva) določa vsakomur, ki bi se kvalificiral kot prejemnik državne pomoči, bi mu po tem sistemu država plačala določen delež stroškov za osnovno oskrbo in pomoč. Ljudje z nižjimi sredstvi bi tako dobili plačan večji delež stroškov oskrbe (npr. 2/3 vseh stroškov), tisti brez sredstev pa bi še naprej brezplačno pre-jemali potrebno oskrbo. V takem sistemu bi mnogi plačali dosti manj kot zdaj, tisti, ki pa bi potrebovali več oskrbe, pa bi plačali precej več kot v obstoječem sistemu. Tak sistem bi deloval za osebe vseh starosti.

NEMČIJA

Nemčija ne pozna javnih zavodov. Kar se tiče vprašanja financiranja ponudnikov storitev socialnega varstva, njihova organizacijska oblika ni pomembna. Veliko večino direktnih socialnih storitev v Nemčiji zagotavljajo neprofitne agencije, ki so jih pooblastile lokalne oblasti. Te organizacije pripadajo dobrodelnim združenjem (Wohlfahrtsverbände). Dve največji dobrodelni združenji sta v svojem bistvu verski organizaciji (uživata kvazi javni status) in skrbita za 2/3 vseh domov za ostarele in invalide. Dobrodelnim združenjem se povrne okrog 90 % stroškov za nudenje storitev socialnega varstva iz javnih sredstev (okrog 80 % dobijo povrnjenih iz sredstev zavarovalnih shem, dodatnih 10 % pa povrnejo iz javnih nepovratnih sredstev), preostanek pa pokrijejo prostovoljci z vloženim časom in denarjem. Preko 20 % izvajalcev dejavnosti varstva starejših pa je ustanovljenih s pridobitnim namenom. Le ti se večinoma pojavljajo v pravnoorganizacijski obliki družbe z omejeno odgovornostjo (Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH). Delniške družbe (Aktiengesellschaft) na področju dejavnosti varstva starejših niso običajne. Regionalne in lokalne oblasti so glavni igralci v nemškem sistemu socialnega varstva. Obvezane so pomagati vsem, ki imajo prenizka sredstva ali nezadostno podporo s strani družine. Prav tako morajo zagotavljati nekatere osebne storitve, vključno s tistimi, ki jih financirajo socialna zavarovanja (npr. oskrba ostarelih). Nekatere izmed teh obveznosti določa sam zakon (seznam storitev, ki morajo biti zagotovljene otrokom in mladostnikom), druge pa so okvirno določene z zveznimi zakoni tako, da zgolj določijo skupine ljudi, katerim so storitve socialnega varstva namenjene (npr. brezdomci ali invalidi). Nemčija tako ne pozna obvezne javne službe na področju varstva starejših. Financiranje storitev socialnega varstva je v Nemčiji komplicirano. Vlada ne regulira višine sredstev, ki se kot povračila izplačajo za določene storitve, temveč je le-ta posledica pogajanj med plačniki in izvajalci storitve. Glavni akterji takih pogajanj so predvsem zastopniki zavarovalnic, občine in ponud-niki storitev. Tak način določanja cen za storitve pa privede do velikih razlik med deželami in regijami glede tega, koliko denarja se prenese za določene storitve. Zavarovanje za dolgotrajno nego se financira iz prispevkov, ki temeljijo na bruto dohodkih, in jih v enaki meri plačujejo tako delodajalci kot delojemalci v pay-as-you-go sistemu. Otroci in nezaposleni so lahko so-zavarovani, brez da bi jim bilo potrebno plačevati dodatne prispevke. Višina prispevka posameznika se izračuna na podlagi bruto dohodka in je navzgor omejena s 3.562,50 EUR (podatki za leto 2006), kar pomeni, da v skladu s principom solidarnosti osebe z višjimi dohodki v zavarovalno shemo prispevajo več.

AVSTRIJA

V Avstriji ne poznajo javnih zavodov, obstaja pa močna tradicija prostovoljnih nepridobitnih ponud-nikov institucionalne oskrbe ostarelih (26 % vseh institucij za ostarele). Več kot polovica je

javnih nepridobitnih ponudnikov (53 %), 21 % delež pa zasedajo manjši zasebni pridobitni ponudniki.

Ponudniki oskrbe na domu pa so na območju Dunaja izključno zasebne prostovoljne organizacije. Tradicionalno v Avstriji obstaja striktna delitev med zdravljenjem (cure) in oskrbo (care), kar je privedlo do velikih razlik med področji zdravstvenega in socialnega varstva. Zdravstveno varstvo je regulirano s strani zvezne vlade (razen sistema bolnic), za ureditev socialnega varstva pa so odgovorne posamezne dežele. Leta 1993 je začel veljati prvi zvezni zakon na področju socialnega varstva, Zvezni zakon o dodatku za dolgotrajno nego (Bundespflegegeldgesetz), ki na celotnem območju Avstrije zagotavlja denarni dodatek tistim, ki potrebujejo oskrbo. Zagotavljanje dolgotrajne nege pa še naprej ureja devet različnih deželnih zakonov o socialni pomoči. V Avstriji tako ne poznajo javne službe na področju varstva starejših, saj osebam, ki potrebujejo oskrbo, denarni dodatek za dolgotrajno nego omogoča izbiro izvajalcev in storitev oskrbe. Avstrija je leta 1993 uvedla dodatek za dolgotrajno nego, ki se financira iz davkov. Višina dodatka je odvisna od tega, koliko pomoči posameznik potrebuje in ni vezana na višino dohodka posameznika, ki pomoč potrebuje. Tak sistem financiranja dolgotrajne nege je izrazito ugoden za osebe z nizkimi prihodki. 26 % prejemnikov dodatka prejema pokojnino, manjšo od 570 EUR, 60 % pa razpolaga z manj kot 860 EUR na mesec.¹ Če upoštevamo dejstvo, da znaša mesečni strošek bivanja v domu za ostarele od 1.100 do 3.600 EUR, je jasno, da lahko dodatek na dolgotrajno nego pokrije zgolj del stroškov nege. Preostanek pokrivajo pokojnina oskrbovanca, prispevki družinskih članov (v nekaterih regijah so zakonci in/ali otroci oskrbovanca dolžni prispevati za nego) in sheme socialne pomoči. Mednarodna primerjava postreže z ugotovitvami, da gre za veliko pestrost pravno organizacijskih oblik, izbira med njimi je vgrajena v zakonodajo in sicer se za izvajanje posamezne javne službe izbire tista statusna oblika, ki najbolj ustreza izvajanju določene dejavnosti javne službe, nadalje da imajo izvajalci v primerjavi z izvajalci javnih služb v Republiki Sloveniji več pristojnosti, več odgovornosti, več nadzora. Primerjava pa pokaže tudi to, da naš zavod ni anahronizem v Evropi, res pa je, da to tudi ni trend v Evropi, da bi se države vračale v to obliko. V mednarodni primerjavi so prikazane tudi reforme, ki so se jih ali pa se jih ta čas lotevajo v evropskih državah in ugotoviti gre, da so rdeča nit vsem oblikam in potrebi po reformah pa so fiskalni problemi v navedenih državah, ti so sprožilci opisanih reform.

Iz mednarodne primerjave zaposlenosti v dejavnosti javnih storitev, ki sledi v nadaljevanju lahko sklepamo, da je v Sloveniji, kjer beležimo porast zaposlitev le v javnem ne pa v zasebnem sektorju, zastopanost zaposlenih v javnem sektorju večja in je v porastu, medtem, ko je v drugih državah ravno obratno in zasledimo pri izvajanju javnih storitev večjo zastopanost zaposlenih v zasebnem kot v javnem sektorju.

Področje institucionalnega varstva spada na področje socialnih storitev splošnega pomena, na katerem ne velja EU zakonodaja, zato navedeni zakon ni predmet usklajevanja s pravom EU.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagana ureditev ne prinaša sprememb na tem področju.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagana ureditev ne prinaša sprememb na tem področju.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Energetska sanacija socialno varstvenih zavodov bo vplivala na zmanjšanje porabe energije in s tem posledično zmanjšala škodljive vplive na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Z sprejemom omenjene novele ZSV, bodo zagotovljeni pozitivni učinki na gospodarstvo, saj bo omenjeni investicijski cikel omogočil delo in zaposlitev delavcem v gradbeništvu in storitveni industriji ter tako povečal rast števila delovnih mest ter podjetij na tem področju.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Sprememba zakona bo zagotovila nova delovna mesta. Izboljšala pogoje za namestitve uporabnikov v zavode za izvajanje institucionalnega varstva. Mogoče je predvidevati, da bo energetska sanacija srednjeročno in tudi dolgoročno na cene storitev vplivala tako, da se bodo občutno zmanjšale, kar bo pozitivno za stanovalce v socialno varstvenih zavodih.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Ni posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Po sprejetju bo zakon predstavljen izvajalskim organizacijam (socialno varstvenim javnim zavodom). Hkrati bodo pripravljena navodila za izpolnjevanje pogojev za pripravo predlogov izvajalcev za zadolževanje javnih zavodov.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 popr., 41/07 popr., 114/06-ZUTPG, 61/10-ZSVarPre, 62/2010-ZUPJS) se za 98. členom doda novi 98.a člen, ki se glasi:

»98.a člen

- (1) Socialno varstveni zavodi, ki izvajajo institucionalno varstvo, lahko sredstva za investicije pridobivajo tudi na finančnem trgu.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka, mora socialno varstveni zavod pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za finance, na podlagi predhodnega mnenja ministrstva, pristojnega za socialne zadeve.«.

Končna določba

2. člen (pričetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o socialnem varstvu določa, da mora sredstva za investicije v infrastrukturo socialno varstvenih zavodov zagotavljati ustanovitelj. Ker na možnost investicij v infrastrukturo v letošnjem in verjetno tudi v prihodnjih letih v veliki meri vpliva ekonomska in finančna kriza, zavodi pa nujne investicije potrebujejo, jim je nujno omogočiti, da lahko sredstva za investicije pridobivajo tudi na finančnem trgu. Na ta način bo mogoče izboljševati ali ohranjati infrastrukturo v socialno varstvenih zavodih, izboljšati energetska varčnost zgradb, hkrati pa za starostnike izboljšati način življenja in povečati kakovost življenja.

K 2. členu

S tem členom se določa veljavnost zakona, in sicer se zaradi nujnosti zadeve rok za začetek veljavnosti določa za naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Vlada RS predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o dopolnitvi zakona o socialnem varstvu obravnava po nujnem postopku skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora, zaradi preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države.

Na podlagi razpisa za EU sredstva je javnim zavodom nujno omogočiti, da bodo lahko hitro pridobili finančna posojila, da si bodo zagotovili delež, ki ga morajo imeti kot lastno udeležbo za črpanje EU sredstev. EU sredstev za ta namen se namreč v nasprotnem primeru ne bo dalo pridobiti, saj se finančna perspektiva izteka, s tem pa bi nastale težko popravljive posledice za delovanje države.

Sprememba zakona zajema le spremembo enega člena, ki socialno varstvenim zavodom, ki izvajajo institucionalno varstvo, omogoča pridobivanje sredstev za investicije na finančnem trgu, s čemer se bo omogočilo javnim socialno varstvenim zavodom vzdrževanje, obnovo in širitev infrastrukture za izvajanje institucionalnega varstva. Gospodarskim subjektom na področju gradbeništva in storitvenih dejavnosti pa bo omogočeno pridobivanje dela, kar je izredno pomembno v času ekonomske in finančne krize, ko prav te dejavnosti na slovenskem trgu stagnirajo.

V letošnjem letu so številni zavodi že zaprosili za soglasje za najem kreditov za posodobitev svoje infrastrukture tudi v povezavi črpanjem evropskih sredstev (energetska sanacija) vendar zaradi neustrezne zakonodaje niso uspeli pridobiti soglasja.